

Polityka przeciwdziałania wyzyskiwaniu, wykorzystywaniu i nadużyciom seksualnym

obowiązująca w Fundacji Polskie Forum Migracyjne

Spis treści

Spis treści	1
Część 1 - Podstawowe zasady	2
Część 2 - Kanały zgłaszania nadużyć	3
Część 3 - Czym są wyzyskiwanie, wykorzystywanie i nadużycia na tle seksualnym?	4
2.1 - Dlaczego wszelkie stosunki seksualne z Osobami klienckimi są zabronione?	5
2.2. - Kogo obowiązują zasady przeciwdziałania wyzyskiwaniu, wykorzystywaniu i nadużyciom na tle seksualnym?	6
Część 3 - Model wdrażania polityki przeciwdziałania wyzyskowi, wykorzystywaniu i nadużyciom na tle seksualnym w PFM	7
3.1 - Zapobieganie:	7
3.2 - Reagowanie:	8
3.3 - Cztery kluczowe obowiązki Osób pracowniczych i Personelu powiązanego z PFM:	8
Część 4 - Obowiązek wobec osoby pokrzywdzonej	9
Część 5 - Słownik	10
Załączniki	14

Data wejścia w życie: 9/09/2024

Data obowiązkowej ewaluacji zapisów: 09/2026

Część 1 – Podstawowe zasady

1. Wyzyskiwanie, wykorzystywanie i nadużycia na tle seksualnym (SEA) stanowią naruszenie powszechnie uznawanych norm i standardów prawa międzynarodowego. Są to niedopuszczalne zachowania i działania zabronione dla wszystkich Pracowników humanitarnych, w tym Osób pracujących w Fundacji Polskie Forum Migracyjne (PFM) oraz Personelu powiązanego.
2. PFM stosuje politykę zerowej tolerancji wobec wyzyskiwania, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym. Od wszystkich Osób pracujących w PFM i Personelu powiązanego oczekuje się zawsze przestrzegania najwyższych standardów postępowania osobistego i zawodowego oraz udzielania pomocy humanitarnej i świadczenia usług w sposób respektujący i wspierający prawa Osób klienckich oraz innych wrażliwych członków społeczności lokalnych.
3. Niniejsza polityka określa podejście PFM do zapobiegania SEA i reagowania na nie. Polityka ta dotyczy wszystkich Osób pracowniczych i Personelu powiązanego, zarówno w trakcie, jak i poza godzinami pracy.
4. PFM dokona wszelkich starań, aby stworzyć i utrzymać bezpieczne środowisko wolne od wyzyskiwania, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym. W tym celu podejmie odpowiednie środki w społecznościach, w których działa, poprzez solidne ramy PSEA, obejmujące działania prewencyjne i reagowania.
5. Tworząc politykę przeciwdziałania wyzyskiwaniu, wykorzystywaniu i nadużyciom na tle seksualnym, PFM będzie kierować się sprawdzonymi międzynarodowymi standardami sektora humanitarnego. Podstawę naszej wizji stanowi Sześć Podstawowych Zasad IASC¹:
 - I. Wyzyskiwanie, wykorzystywanie i nadużycia na tle seksualnym ze strony Osób pracowniczych PFM i Personelu powiązanego stanowią rażące przewinienia i dlatego stanowią podstawę do rozwiązania stosunku pracy oraz rozwiązania umów cywilnoprawnych.
 - II. Aktywność seksualna Osoby pracowniczej lub Personelu powiązanego z PFM z osobą małoletnią (osobami poniżej 18 roku życia) jest zabroniona bez względu na

¹ https://interagencystandingcommittee.org/system/files/iasc_six_core_principles_relating_to_sexual_exploitation_and_abuse_sept_2019.pdf

obowiązujące globalnie i regionalnie przepisy dotyczące wieku przyzwolenia. Błędne przekonanie co do wieku osoby małoletniej nie jest podstawą do obrony.

- III. Wymiana pieniędzy, zatrudnienia, towarów lub usług w zamian za seks, w tym przysługi seksualne lub inne formy zachowania poniżającego, umniejszającego lub wyzyskującego są zabronione. Dotyczy to również wymiany za usługi pomocowe przysługujące Osobom klienckim.
- IV. Wszelka aktywność seksualna między Osobami pracowniczymi PFM lub Personelem powiązanych a Osobami klienckimi lub innymi wrażliwymi członkami społeczności lokalnej, które wiążą się z niewłaściwym wykorzystaniem rangi lub stanowiska, są zabronione. Takie relacje podważają wiarygodność i uczciwość pracy humanitarnej.
- V. W przypadku, gdy Osoba pracownicza PFM lub Personel powiązany ma informacje, podejrzenia lub obawy dotyczące wyzyskiwania, wykorzystywania lub nadużyć na tle seksualnym ze strony innej Osoby pracowniczej lub Personelu powiązanego, niezależnie od tego, czy pracuje w tej samej organizacji, czy nie, ma obowiązek zgłaszania takich informacji, podejrzeń lub obaw za pomocą ustalonych mechanizmów zgłoszeniowych.
- VI. Wszyscy pracownicy i personel powiązany z PFM są zobowiązani do tworzenia i utrzymywania środowiska, które zapobiega wyzyskiwaniu, wykorzystywaniu i nadużyciom na tle seksualnym promuje wdrażanie niniejszej polityki. Osoby koordynujące działania na wszystkich szczeblach mają szczególną odpowiedzialność za wspieranie i rozwijanie systemów, które utrzymują takie środowisko.

Część 2 – Kanaly zgłaszania nadużyć

1. **Skrzynka e-mail PSEA@forummigracyjne.org** - dostęp mają tylko Punkty Kontaktowe PSEA. Punkty kontaktowe PSEA gwarantują, że w przypadku zastrzeżenia anonimowości zgłoszenia, adres email nie trafi do akt dochodzeniowych.
2. **Formularz online z pytaniami pomocniczymi** - dostęp mają tylko Punkty Kontaktowe PSEA. Formularz zapewnia pełną anonimowość zgłoszenia, jeśli osoba zgłaszająca wyrazi taką wolę. Formularz dostępny jest pod adresem: www.forummigracyjne.org/PSEA.

3. **Skrzynka do przekazywania informacji pisemnie** - w miejscach świadczenia usług przez PFM dostępne są tzw. skrzynki feedbackowe. Dostęp do nich ma zespół zajmujący się monitoringiem i ewaluacją. W przypadku zgłoszenia noszącego znamiona wyzysku, wykorzystywania lub nadużyć na tle seksualny, zespół niezwłocznie przekaże zgłoszenie do Punktów Kontaktowych PSEA.
4. **Punkt Kontaktowy PSEA** - możliwość zgłoszenia incydentu osobiście osobom wyznaczonym na Punkty Kontaktowe PSEA. Informację o tym, kto pełni tę funkcję, znaleźć można na stronie internetowej organizacji, pod adresem: www.forummigracyjne.org.

Część 3 – Czym są wyzyskiwanie, wykorzystywanie i nadużycia na tle seksualnym?

1. **Nadużycia na tle seksualnym** to szerokie pojęcie, które obejmuje wszelkie niezgodne z prawem i/lub nieetyczne zachowania o charakterze seksualnym, w których jedna osoba narusza cielesną i/lub psychiczną integralność innej osoby. Działania te są wykonywane bez zgody ofiary i często mają na celu zaspokojenie własnych potrzeb lub pragnień sprawcy kosztem godności i bezpieczeństwa drugiej osoby. Nadużycia mogą być jednorazowe lub powtarzające się. Nadużycie na tle seksualnym mieści w sobie również definicje Wyzyskiwania seksualnego i Wykorzystywania seksualnego (definicje poniżej oraz w Części 5 - Słownik). Szczegółowe przykłady obejmują nadużycia:
 - i. werbalne, np. niechciane komentarze, seksualne propozycje/sugestie, obsceniczne żarty, wyzwiska oraz groźby na tle seksualnym,
 - ii. niewerbalne, np. pożądlive spojrzenia, nieprzyzwoite gesty lub mimika, pokazywanie lub udostępnianie materiałów pornograficznych, pisanie wiadomości o treści seksualnej,
 - iii. fizyczne, np. niechciane dotykanie/obejmowanie, próby przytulania/całowania bez zgody, zbliżanie się w sposób zastraszający, przemoc fizyczna o charakterze seksualnym.
2. **Wyzyskiwanie Seksualne** to wszelkie faktyczne lub usiłowane przypadki nadużycia pozycji, podatności na zagrożenia lub zaufania danej osoby w celach seksualnych; sytuacje, w których jedna osoba wykorzystuje swoją pozycję, siłę, autorytet, przewagę finansową lub inne środki, aby zmusić inną osobę do działań o charakterze seksualnym wbrew jej woli. Może to obejmować

różne formy czerpanie korzyści finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystywania seksualnego osoby pokrzywdzonej lub oferowanie korzyści/usług pomocowych w zamian za usługi seksualne.

3. **Wykorzystywanie seksualne** to sytuacja, w której jedna osoba celowo angażuje inną osobę w czynności seksualne bez jej zgody lub zdolności do wyrażenia świadomej zgody. Ofiara często nie jest w stanie bronić się lub świadomie zgodzić z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności, manipulacji, narkotyków, alkoholu lub innych czynników. Może to być naruszenie granic osobistych lub groźba ich naruszenia, fizyczna agresja o charakterze seksualnym, dokonana siłą lub w nierównych czy przymusowych warunkach.

2.1 – Dlaczego wszelkie stosunki seksualne z Osobami klienckimi są zabronione?

1. **Brak równowagi sił:** Istnieje naturalna nierównowaga sił między personelem organizacji świadczącej pomoc a osobami, które tę pomoc otrzymują, gdy istnieją między nimi stosunki seksualne. Takie relacje mogą wyrządzić beneficjentom poważne szkody i podważyć wiarygodność i rzetelność naszej pracy.
2. **Zagrożone bezpieczeństwo personelu organizacji:** Relacje seksualne wykorzystujące nierównowagę sił między personelem organizacji a członkami społeczności mogą również zagrazić bezpieczeństwu personelu. Nawet potencjalnie konsensualne relacje mogą nieść za sobą ryzyko ataków ze strony zdenerwowanych członków rodzin, współtowarzyszy lub mogą nieść fałszywe oskarżenia o nadużycia po zakończeniu relacji seksualnej.

Prawdziwie konsensualne związki: Prawdziwie dobrowolne stosunki seksualne między personelem a członkami społeczności, które nie obejmują niewłaściwego wykorzystania pozycji, nie są zabronione. Można więc utrzymywać relacje (również seksualne) z osobami ze społeczności osoby, która otrzymała pomoc, o ile osoba ta ukończyła 18 rok życia.

2.2. – Kogo obowiązują zasady przeciwdziałania wyzyskiwaniu, wykorzystywaniu i nadużyciom na tle seksualnym?

Normy dotyczące postępowania w zakresie wyzyskiwania, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym mają zastosowanie do:

1. osób zatrudnionych jako stały personel PFM - zdefiniowane w Części 5 - Słownik (*Osoby pracownicze*),
2. osób świadczących wsparcie wolontariackie - zdefiniowane w Części 5 - Słownik (*Personel powiązany*),
3. osób współpracujących z organizacją tymczasowo lub w roli zewnętrznych konsultantów, specjalistów - zdefiniowane w Części 5 - Słownik (*Osoby pracownicze, Personel powiązany*),
4. osób świadczących usługi zewnętrzne, które współpracują z PFM - - zdefiniowane w Części 5 - Słownik (*Personel powiązany*),
5. personelu innych organizacji, które realizują wspólne z PFM działania pomocowe - - zdefiniowane w Części 5 - Słownik (*Personel powiązany*).

Standardy postępowania obowiązują wszędzie, niezależnie od tego, czy Osoba pracownicza lub Personel powiązany jest w podróży służbowej lub poza godzinami pracy. Od Osób pracowniczych i Personelu powiązanego wymaga się zawsze przestrzegania norm postępowania dotyczących wyzyskiwania, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym.

PFM rozumie, że osoba świadcząca usługi/pomoc humanitarną **zawsze jest w pozycji władzy**, co dodatkowo potęgować mogą dysproporcje wieku, majątku, wiedzy, pozycji i płci. Nie ma znaczenia czy to prawda, czy nie - społeczność będąca odbiorcą pomocy najprawdopodobniej będzie uważać, że osoby pracujące w organizacji pomocowej kontrolują dostęp do zasobów i usług niezbędnych dla ich przetrwania, podczas gdy oni sami mają niewielką kontrolę nad dostępem do tych rzeczy. To wszystko sprawia, że nie mogą odmówić tego, o co są proszeni, bo mogą się bać, że jeśli odmówią - oni lub ich rodziny nie otrzymają pomocy.

Część 3 – Model wdrażania polityki przeciwdziałania wyzyskowi, wykorzystywaniu i nadużyciom na tle seksualnym w PFM

3.1 – Zapobieganie:

1. Weryfikacja Osób pracowniczych:

PFM systematycznie weryfikuje wszystkie osoby, które potencjalnie kandydują do pracy, zgodnie z ustalonymi procedurami selekcyjnymi. Szczegółowe procedury dot. weryfikacji Osób pracowniczych i Personelu powiązanego uregulowane zostaną w dokumentach towarzyszących Polityce HR organizacji oraz Procedurze zakupowej.

2. Szkolenia:

PFM prowadzi obowiązkowe szkolenia wstępne i doszkalające dla wszystkich Osób pracowniczych i Personelu pomocniczego w zakresie polityki i procedur PFM dotyczących SEA. Szczegółowe zasady szkoleń Osób pracowniczych i Personelu powiązanego uregulowane są w dokumentach towarzyszących Polityce HR organizacji lub umowach partnerskich. Osoby pracownicze zobowiązane są do odbycia szkoleń z zakresu PSEA. Szkolenie powinno być odnowione co dwa lata.

3. Porozumienia o Współpracy:

- a. Wszystkie umowy i porozumienia partnerskie zawierają standardową klauzulę zobowiązującą wykonawców, dostawców, konsultantów i partnerów działań do przestrzegania zasady zero tolerancji dla SEA oraz podejmowania działań na rzecz zapobiegania SEA i reagowania na nie.
- b. Niepodejmowanie przez te podmioty lub osoby środków zapobiegawczych przeciwko SEA, niebadanie zgłoszeń dotyczących SEA lub niepodejmowanie działań naprawczych w przypadku wystąpienia SEA stanowi podstawę do rozwiązania wszelkich umów o współpracy, w tym w szczególności umów o pracę.

3.2 – Reagowanie:

1. Zgłaszanie:

PFM posiada bezpieczne, poufne i dostępne mechanizmy oraz procedury dla personelu, beneficjentów i społeczności, w tym dzieci, umożliwiające zgłaszanie zarzutów dotyczących SEA oraz zapewnia, że beneficjenci są o nich poinformowani.

2. Dochodzenie:

PFM posiada ustaloną procedurę badania zarzutów dotyczących SEA i niezwłocznie przeprowadza rzetelne dochodzenie (*Investigation*) domniemanego incydentu popełnionego przez swoje Osoby pracownicze lub Personel powiązany lub przekazuje sprawę właściwemu organowi ścigania, jeśli osoba oskarżona jest powiązana z inną jednostką.

3. Skierowanie do władz lokalnych:

Jeżeli po przeprowadzeniu rzetelnego badania istnieją dowody potwierdzające zarzuty dotyczące nadużycia na tle seksualnym, sprawy te mogą zostać skierowane do władz lokalnych w celu wszczęcia postępowania karnego.

4. Pomoc dla osoby pokrzywdzonej:

PFM posiada system umożliwiający szybkie skierowanie ofiar SEA do dostępnych usług, w oparciu o ich potrzeby i zgodę.

3.3 – Cztery kluczowe obowiązki Osób pracowniczych i Personelu powiązanego z PFM:

1. Wiedzieć:

Osoby pracownicze i Personel powiązany muszą znać normy postępowania PFM dotyczące wyzysku, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym.

2. Przestrzegać:

Osoby pracownicze i Personel powiązany muszą przestrzegać norm postępowania dotyczących wyzysku, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym.

3. **Zgłaszać:**

Osoby pracownicze i Personel powiązany muszą zgłaszać przypadki wyzysku, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym ze strony innych Osób pracowniczych lub Personelu powiązanego.

4. **Współpracować:**

Osoby pracownicze i Personel powiązany muszą współpracować w ramach dochodzeń w sprawie wyzysku, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym oraz w zakresie pomocy osobom pokrzywdzonym, jeśli to konieczne.

Część 4 – Obowiązek wobec osoby pokrzywdzonej

Po otrzymaniu zgłoszenia nadużycia, Punkt Kontaktowy PSEA musi upewnić się, że domniemane osoby pokrzywdzone otrzymają natychmiastowe wsparcie, którego potrzebują oraz będą chronione przed dalszymi krzywdami.

1. **Natychmiastowa pomoc osobom, które doświadczyły nadużyć.**

Na tym etapie, chociaż nie wiadomo, czy zarzut jest prawdziwy, czy nie, PFM zobowiązuje się do kierowania domniemanych Osób pokrzywdzonych do natychmiastowego wsparcia, jakiego potrzebują, oraz do podjęcia natychmiastowych kroków w celu zapobieżenia dalszym szkodom. Domniemana Osoba pokrzywdzona może potrzebować pilnej pomocy medycznej, interwencyjnego wsparcia psychologicznego lub psychospołecznego, a w sytuacjach skrajnych: schronienia, pożywienia oraz fizycznej i prawnej ochrony przed represjami w związku z wystąpieniem nadużycia.

2. **Długoterminowa pomoc osobom, które doświadczyły nadużyć.**

Jeśli w wyniku dochodzenia, nadużycie zostanie potwierdzone, PFM skieruje Osobę pokrzywdzoną do wszelkiej długoterminowej pomocy, której potrzebuje. Zakres pomocy powinien być ustalony przez Zespół Dochodzeniowy w oparciu o rekomendację Punktu Kontaktowego PSEA.

Oprócz wsparcia zapewnianego Osobom pokrzywdzonym, działania podejmowane przez PFM w toku prowadzonego dochodzenia lub po jego zakończeniu obejmują także społeczny obowiązek

zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu odpowiednie organy tj. Prokuratora lub Policję (zgodnie z art. 304 § 1 Kodeksu postępowania karnego).

Część 5 - Słownik

Definicje dotyczące zachowań na tle seksualnym:

1. **Niewłaściwe zachowanie/-a (*Misconduct*):** Niedopełnienie przez Osobę pracowniczą lub Personel powiązany obowiązków przestrzegania zasad postępowania wynikających między innymi z:

- a. Karty Narodów Zjednoczonych;
- b. przepisów prawa polskiego,
- c. wewnętrznych procedur organizacji.

Wyzyskiwanie i wykorzystywanie seksualne stanowią rażące naruszenia i mogą prowadzić do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz nałożenia środków dyscyplinarnych, w tym rozwiązania stosunku pracy i rozwiązania umów cywilnoprawnych.

2. **Wyzyskiwanie Seksualne (*Sexual Exploitation*):** Wszelkie faktyczne lub usiłowane przypadki nadużycia pozycji, podatności na zagrożenia lub zaufania danej osoby w celach seksualnych. Obejmuje to, w szczególności: czerpanie korzyści finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystywania seksualnego innych osób.

Jako wyzyskiwanie seksualne należy rozumieć sytuacje, w których jedna osoba wykorzystuje swoją pozycję, siłę, autorytet, przewagę finansową lub inne środki, aby zmusić inną osobę do działań o charakterze seksualnym wbrew jej woli. Może to obejmować różne formy czerpanie korzyści finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystywania seksualnego osoby pokrzywdzonej lub oferowanie korzyści/usług pomocowych w zamian za usługi seksualne.

3. **Wykorzystywanie seksualne (*Sexual Abuse*):** Naruszenie granic osobistych lub groźba ich naruszenia, fizyczna agresja o charakterze seksualnym, dokonana siłą lub w nierównych czy przymusowych warunkach. Wszelka aktywność seksualna z dzieckiem jest traktowana jako wykorzystywanie seksualne.

Jako wykorzystywanie seksualne należy rozumieć sytuacje, w których jedna osoba celowo

angażuje inną osobę w czynności seksualne bez jej zgody lub zdolności do wyrażenia świadomej zgody. Ofiara często nie jest w stanie bronić się lub świadomie zgodzić z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności, manipulacji, narkotyków, alkoholu lub innych czynników. Może to być naruszenie granic osobistych lub groźba ich naruszenia, fizyczna agresja o charakterze seksualnym, dokonana siłą lub w nierównych czy przymusowych warunkach.

4. **Nadużycia na tle seksualnym:** definicja obejmuje wszelkie niezgodne z prawem i/lub nieetyczne zachowania o charakterze seksualnym, w których jedna osoba narusza cielesną i/lub psychiczną integralność innej osoby. Działania te są wykonywane bez zgody ofiary i często mają na celu zaspokojenie własnych potrzeb lub pragnień sprawcy kosztem godności i bezpieczeństwa drugiej osoby. Nadużycia mogą być jednorazowe lub powtarzające się. Nadużycie na tle seksualnym mieści w sobie również definicje Wyzyskiwania seksualnego i Wykorzystywania seksualnego (definicje poniżej oraz w Części 5 - Słownik). Szczegółowe przykłady obejmują nadużycia:
 - a. werbalne, np. niechciane komentarze, seksualne propozycje/sugestie, obsceniczne żarty, wyzwiska oraz groźby na tle seksualnym,
 - b. niewerbalne, np. pożądlive spojrzenia, nieprzyzwoite gesty lub mimika, pokazywanie lub udostępnianie materiałów pornograficznych, pisanie wiadomości o treści seksualnej,
 - c. fizyczne, np. niechciane dotykanie/obejmowanie, próby przytulania/całowania bez zgody, zbliżanie się w sposób zastraszający, przemoc fizyczna o charakterze seksualnym.

5. **Seks z osobą małoletnią (*Sex with a minor*):** Penetracja seksualna osoby poniżej 18 roku życia. Penetracja seksualna obejmuje penetrację pochwy, odbytu lub ust przez penisa lub inną część ciała, a także obejmuje penetrację pochwy lub odbytu przez przedmiot. Penetracja seksualna dziecka jest zabroniona bez względu na wiek dorosłości czy zgodę i jest uznawana za wykorzystywanie seksualne. Błędne przekonanie o wieku dziecka nie stanowi podstawy do obrony w postępowaniu wewnętrznym i/lub karnym.

6. **Aktywność seksualna z osobą małoletnią (*Sexual activity with a minor*):** Aktywność seksualna z osobą poniżej 18 roku życia. Wszelka aktywność seksualna z małoletnim jest zakazana bez względu na wiek osiągnięcia pełnoletności w danym kraju lub zgodę i jest uważana za wykorzystywanie seksualne. Obejmuje to aktywności bez kontaktu fizycznego (np. seksting, wymuszanie wysyłania zdjęć). Błędne przekonanie o wieku osoby małoletniej nie stanowi podstawy do obrony w postępowaniu wewnętrznym i/lub karnym.

Definicje dotyczące osób korzystających ze wsparcia:

7. **Pracownik humanitarny:** osoba, która podejmuje działania związane ze świadczeniem pomocy humanitarnej w organizacjach zajmujących się odpowiedzialnością na kryzysy humanitarne. Osoby pracownicze PFM również należy traktować jako Pracowników humanitarnych.
8. **Osoby dotknięte sytuacją kryzysową (*Affected people*):** W terminologii humanitarnej termin ten odnosi się do osób, grup i społeczności, które doświadczają skutków kryzysu humanitarnego.
Beneficjent/-ka pomocy (*Beneficiary of Assistance*): wszystkie osoby, które otrzymują usługi i pomoc od Organizacji Narodów Zjednoczonych, międzynarodowych i/lub krajowych organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zajmujących się pomocą humanitarną, są uważane za beneficjentów pomocy.
9. **Osoby klienckie:** w duchu nieodbierania sprawczości osobom, które są odbiorcami usług Fundacji, PFM stosuje zwroty klient/klientka/osoba kliencka. Jako osobę kliencką rozumiemy każdą osobę, która skorzystała z usług świadczonych przez PFM lub organizację partnerską oraz osobę, która skonsultowała z Osobami pracowniczymi/Personelem powiązany możliwość skorzystania ze świadczonych usług.

Definicje dotyczące osób świadczących wsparcie:

10. **Osoba pracownicza** - rozumie się przez to osoby pozostające z Pracodawcą w stosunku pracy oraz współpracujące z nim na podstawie umów cywilnoprawnych lub umów w zakresie prowadzonej przez te osoby jednoosobowych działalności gospodarczych („B2B”).
11. **Personel powiązany** - osoby lub personel podmiotów współuczestniczących i/lub współdzielących przestrzeń, w której świadczona jest pomoc i/lub osoby, które mają bezpośredni kontakt z Osobami klienckimi lub wrażliwymi informacjami na ich temat, w tym: osoby wolontariackie, stażyści, praktykanci, zleceniowcy i kontrahenci, a także organizacje, z którymi PFM prowadzi bezpośrednie współprace projektowe lub organizacje, z którymi PFM współdzieli przestrzeń świadcząc usługi pomocowe (również mobilne).
12. **Osoby koordynujące działania:** niezależnie od aktualnie obowiązującej struktury organizacyjnej, za osoby koordynujące działania rozumie się każdą Osobę pracowniczą, która posiada decyzyjność w ramach działań grupowych w organizacji.

13. **Osoba podejrzana:** osoba, co do której PFM powzięła wiedzę, iż dopuściła się lub może dopuszczać się wyzyskiwania, wykorzystywania lub nadużyć na tle seksualnym.

Definicje proceduralne:

14. **Osoba współprowadząca dochodzenie / Osoba pracownicza przeszkolona w dochodzeniach PSEA (Investigator):** Osoba posiadająca certyfikację PSEAH Investigator, potwierdzającą kompetencje bezpiecznego, etycznego i właściwego proceduralnie przeprowadzania dochodzeń dotyczących wyzysku, wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym, osoba członkowska Zespołu Dochodzeniowego, który ma za zadanie zapoznanie się ze zgłoszeniem, przeprowadzenie dochodzenia i dokonanie wszelkich czynności niezbędnych i adekwatnych do wniosków z dochodzenia.
15. **Osoba dokonująca zgłoszenia:** oznacza osobę, która zgłasza organizacji zarzut wyzyskiwania, wykorzystywania lub nadużycia na tle seksualnym. Może być to osoba, która doświadczyła wyzyskiwania, wykorzystywania lub nadużycia na tle seksualnym lub inna osoba, która ma wiedzę o takim nadużyciu.
16. **Informacja zwrotna** - informacja o przebiegu toczącego się dochodzenia wobec osoby podejrzanej, którą PFM przekaze osobie pokrzywdzonej, która wyraziła taką wolę.
17. **Ochrona i Przeciwdziałanie przed Krzywdzeniem (Safeguarding):** W sektorze humanitarnym angielskie słowo "safeguarding" odnosi się do odpowiedzialności organizacji za to, że ich personel, działania i projekty nie wyrządzają krzywdy małoletnim i dorosłym z grupy ryzyka i nie narażają ich na wykorzystywanie lub nadużycia. Termin ten obejmuje nękanie fizyczne, emocjonalne i seksualne, wykorzystywanie i wyzyskiwanie ze strony Osób pracowniczych i Personelu pomocniczego (w tym osób wolontariackich), a także zagrożenia dla bezpieczeństwa wynikające z planowania i wdrażania programów. Wiele organizacji używa obecnie tego terminu również w odniesieniu do krzywd wyrządzonych pracownikom w miejscu pracy.
18. **Przemoc ze względu na płeć (Gender Based Violence - GBV):** Ogólne pojęcie dotyczące przemocy skierowanej lub nieproporcjonalnie dotykającej kogoś z powodu ich faktycznej lub postrzeganej tożsamości płciowej. Termin "przemoc ze względu na płeć" jest używany przede wszystkim w celu podkreślenia faktu, że uwarunkowane płcią, strukturalne różnice w zakresie władzy na świecie, narażają kobiety i dziewczynki na różne formy przemocy. Przemoc ta

obejmuje działania, które narażają na fizyczną, seksualną czy psychiczną krzywdę lub cierpienie, groźby takich działań oraz przymus i inne działania mające na celu ograniczenie wolności osobistej, zarówno w życiu publicznym, jak i prywatnym. Chociaż kobiety i dziewczęta cierpią nieproporcjonalnie z powodu przemocy ze względu na płeć, mężczyźni i chłopcy również mogą być jej celem. Termin ten jest również używany przez niektóre podmioty do opisu ukierunkowanej przemocy wobec lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych (LGBTQI+), w tych przypadkach w odniesieniu do przemocy związanej z normami męskości/kobiecości i/lub normami płci. Wyzyskiwanie i wykorzystywanie seksualne (ang. SEA) są formą przemocy ze względu na płeć.

19. **Ochrona dzieci (*Child Protection*):** UNICEF używa terminu "ochrona dzieci" w odniesieniu do zapobiegania i reagowania na przemoc, nadużywanie, wyzyskiwanie i wykorzystywanie wobec dzieci we wszystkich kontekstach. Ochrona ta obejmuje również dzieci szczególnie narażone na te zagrożenia, takie jak dzieci bez opiekunów, dzieci żyjące na ulicy lub w sytuacji konfliktu czy klęski żywiołowej. W PFM szczegółowe wytyczne dotyczące ochrony dzieci/małoletnich reguluje *Polityka ochrony dzieci PFM*.

Definicje zostały częściowo zaczerpnięte z dokumentu *Guidance Note on PSEA Terminology and its recommended translation into Polish (Wstępne Wytyczne Dotyczące Terminologii "PSEA" i jej zalecane tłumaczenie na język polski)* opracowanego przez PSEA Network Poland, UNHCR, Clear Global, Eastern Europe Hub i Fundację Dajemy Dzieciom Siłę (Kwiecień 2023).

Załączniki

1. Standardowe procedury operacyjne (SOP) dot. Polityki przeciwdziałania wyzyskiwaniu, wykorzystywaniu i nadużyciom na tle seksualnym obowiązujące w Fundacji Polskie Forum Migracyjne.

